BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNII SIBIIU

Anul al 61-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL 10 LEI
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 21.464/939

Nr. 183 Miercuri 5 Iulie 1944
8 Pagini

ABONAMENTE
UNIVERSUL
PROVINCIA:
Lei 700 pe 3 luni
Lei 1300 pe 6 luni
Lei 2500 pe 12 luni
CAPITALA:
Lei 800 3 luni
Lei 1400 6 luni
Lei 2600 12 luni
AUTORITAȚI
Lei 3500 pe an

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICĂ A ZIARULUI: 3.30.10; SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
U. LITERAR
6 luni 450 lei
12 luni 800 lei
U. COPIILOR 6 l. 460 lei-12 l. 800, RADIO U. 6 l. 600 lei-12 l. 1000, Z. ȘTIINȚELOR 6 l. 600-12 l. 1000 lei. VESELIA 6 l. 450-12 l. 800 lei. TR. SUFLET 6 l. 320-12 l. 600 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

DISCIPLINĂ IN ADĂPOSTURI

Românul are multe însușiri bune dar are și unele cusururi pe cari le păstrează cu perseverență nu pentrucă îi aduc vre-un folos ci, pur și simplu, fiindcă... așa vrea el. Astfel e cu disciplina în adăposturi. Nu-i place omului să fie disciplinat deși, cugetând, ar vedea bine câte neajunsuri îi procură nedisciplina și ce foloase imediate ar avea dacă ar respecta un minimum de disciplină.

In primul rând la intrarea în adăposturi, deși este timp suficient, lumea se înghesue, se îmbrâncesc unii pe alții, se sudue reciproc, se provoacă incidente cari întârzie intrarea celorlalți și așa mai departe. Dacă s'ar așeza toți pe 2—3 rânduri, pătrunderea în adăposturile publice, cari sunt cele mai populate, s'ar face repede evitându-se toate inconvenientele îmbulzelii și ale blocării intrărilor.

Apoi chiar în adăpost, unii se înghesue în culuare împedicând astfel circulația celor din urmă și a personalului apărării pasive, însărcinat cu ordinea. Alții iau culuarele drept bulevarde și se tot plimbă în sus și în jos fără nici un rost; alții, în credința unei mai bune securități, se așează sub pervazul ușilor diferitelor compartimente împiedicând intrarea celorlalți și împiedicând în acelaș timp circulația aerului. Și mulți, foarte mulți, au o acută mâncătorime de limbă și discută, discută cu glas tare, contradictoriu, ca într'un salon de conversație. Am avut prilejul să auzim chiar pe unii fredonând diferite arii din opere și operete, pentru a-și manifesta — în ce momente! — competința muzicală.

Toate acestea constitue cusurul nedisciplinei, care nu poate fi tolerat nici în locul unde se manifestă, nici în momentele grave ca cele prin cari trecem. Nu este suficient să te știi la adăpost și să te rogi lui Dumnezeu să-ți fereasc ă zilele. Trebue în același timp, prin serioziatea purtării, să te arăți pătruns de gravitatea momentului, gândindu-te mereu, în fiecare clipă, că poate, nu departe de tine, alții cad victime nevinovate.

Disciplina și ținuta sertoasă sunt imperativele ceasului de față. Ele sunt cu atât mai categorice în momentele primejdiei și în marile aglomerațiuni venite să-și apere viața.

Populația Capitalei, care a dat atâtea dovezi că știe să se adapteze grelelor împrejurări de azi și care a mai dovedit un înălțător spirit de solidaritate sărind în ajutorul celor sinistrați, va înțelege desigur că trebue să renunțe la acest cusur al indisciplinei, poate amuzant în vremuri normale, dar primejdios în vremuri de restriște. Puțină bună voință și totul va intra în ordine — în ordinea necesară și folositoare tuturor.

LUPTELE DE PE FRONTUL DE RĂSĂRIT

Berlin 3 (Rador). — Se dau următoarele amănunte cu privire la luptele depe frontul de răsărit:

In vreme ce grelele lupte defensive continuă cu aceiași intensitate în sectorul mijlociu al frontului de răsărit, formațiile germane, ce luptă pe cursurile mijlociu și superior al Berezinei, au sdrobit repetate încercări de învăluire efectuate de bolșevici.

Trupele germane și-au efectuat, în ciuda puternicelor presiuni sovietice, mișcările pentru scurtarea frontului și de astădată în deplină ordine.

Formațiile de grenadieri, care, timp de mai multe zile, au rezistat atacurilor concentrice date de bolșevici, au fost eliberate printr'un atac hotărît dat de un grup de luptă german blindat și puse în compleață stare de combativitate prin dotarea lor cu arme grele, astfel încât ele au luat parte la atac și au pricinuit bolșevicilor foarte mari pierderi sângeroase.

In jurul Polozkului, s'a dat Duminică în tot cursul zilei o luptă înverșunată.

Garnizoana germană și-a păstrat pretutindeni pozițiile în cadrul unor grele lupte schimbătoare la marginile orașului și a dejucat toate încercările de străpungere sovietice.

SITUAȚIA LUPTELOR PE FRONTUL DIN CARELIA

Berlin. 3 (Radcr). — Se dau următoarele amănunte cu privire la luptele depe frontul din Carelia:

Cu prilejul atacurilor dat de avioane de bătălie germane, în ziua de 2 Iulie, împotriva bazelor de plecare și concentrărilor de tancuri sovietice din regiunea dela nord de Viipuri, șase tancuri au fost distruse și trei au fost grav avariate.

In afară de aceasta, mai multe bombe au căzut peste o baterie de artilerie aflată în acțiune. Tunurile și-au oprit activitatea după explozia bombelor.

Aviatorii de vânătoare finlandezi și germani au sprijinit această operațiune.

In violente lupte aeriene, aviatorii de vânătoare finlandezi au doborât 19 avioane sovietice, în vreme ce aviatorii de vânătoare germani au doborât două avioane inamice.

După cum s'a anunțat abia acum, artileria antiaeriană finlandeză a doborît, în ziua de 1 Iulie, 12 avioane sovietice în imediata apropiere a frontului.

Activitatea aviației germane

Berlin, 3 (Rador). — In sectorul central al frontului de răsărit, puternice formațiuni germane de avioane de bătălie au atacat „vârfuri" de tancuri bolșevice, baterii și concentrări de trupe cu o bună eficacitate în cursul zilei de 2 Iulie.

In regiunea dela vest de Polozk, ele au nimicit 70 de vehicule complet încărcate și au scos din luptă șapte tunuri.

❖

Berlin, 3 (Rador). — Formațiuni de avioane de bătălie germane au atacat în cursul zilei de 2 Iulie baze de plecare și concentrări de tancuri bolșevice la nord de Viipuri.

Ele au nimicit șase tancuri și, prin mai multe lovituri în plin, o baterie.

Deasupra zonei de luptă, avioanele de vânătoare germane din escortă au doborît, după știrile de până acum, șase avioane inamice.

OPERAȚIILE DE PE FRONTUL DE INVAZIE

Berlin, 3 (Rador). — Se dau următoarele amănunte cu privire la luptele depe frontul de invazie:

In punctele nevralgice depe frontul de invazie, bătălia de artilerie a continuat Duminică cu o violență nemicșorată.

Inaltul comandament aliat a trimis unități de război de mare tonaj mult în interiorul estuarului fluviului Orne pentruca să poată ajuta cu eficacitate de aci îndeosebi în regiunea de pătrundere dela sud-vest de Caen.

Baterii grele germane și numeroase secții de aruncătoare au luat neîncetat poziții de campanie britanice, concentrările de tancuri și bazele de plecare sub un foc intens și eficace, cu rezultate bune ce au putut fi observate.

Și cea'altă activitate de luptă a fost Duminică însuflețită atât la răsărit de estuarul fluviului Orne, cât și la sud-vest de Caen, dar ea a avut numai un caracter local.

Atacuri britanice au fost sdrobite sângeros sau oprite prin contraatac cu arma albă. Cu acest prilej, trupele germane au făcut prizonieri.

Și în regiunea de invazie a armatei 1-a nordamericane s'au înregistrat la nord de Saint Lo și la sud-vest de Carentan numai lupte de importanță locală.

CONCENTRARI DE TANCURI INAMICE ATACATE DE AVIAȚIA GERMANA

Berlin 3. (Rador). — Avioane germane de vânătoare și de bătălie au atacat în ziua de 2 Iulie poziții inamice și concentrări de tancuri în regiunea Caen și Saint Lo. Sburând la mică înălțime, ele au intervenit în grele lupte ale armate terestre.

Câteva avioane inamice au fost doborâte.

Activitatea aeriană a englezilor și nordamericanilor a fost pe frontul de invazie mai slabă decât în zilele precedente.

❖

Berlin 3. (Rador). — Pierderile de tancuri ale armatei a 2-a britanice in cursul bătăliei de material dela sud-est de Caen sporesc necontenit.

In ultimele 30 de ore, trupele germane au nimicit 127 tancuri britanice.

Deoarece încă nu au sosit rapoarte din partea a numeroase unități, trebue să se tragă concluzia că numărul tancurilor distruse este considerabil mai mare.

O ARMATĂ CHINEZĂ NIMICITĂ DE JAPONEZI

Tokio, 3 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

Formațiunile armatei de uscat japoneze, care au ocupat orașul Ciuciau, dela sud de Ciangcia, au încercuit în ziua de 14 Iunie armata a 2-a chineză, ce avusese mari pierderi, pe când se retrăgea în grabă între Ciuciau și Likow și au nimicit-o complet.

Pierderile inamicului sunt de peste opt mii oameni, la care trebue adăugați 23 ofițeri comandanți, dintre care 20 au grade înalte.

O INTERVENȚIE A VATICANULUI PE LÂNGĂ ALIAȚI

Stockholm, 3 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

O informațiune datată din Lisabona și publicată de „Nya Dagligt Allehanda" vorbește despre o mare îngrijorare ce ar domni în momentele de față în Vatican, din cauza faptului că aliații se servesc, din ce în ce mai mult, de orașul Roma ca centru de aprovizionare al trupelor lor.

Cardinalul secretar de stat a atras atenția statului major aliat asupra faptului că atât generalul Eisenhower, cât și d-nii Churchill și Roosevelt promiseseră să nu transforme orașul Roma într'o bază militară.

Relațiile oficiale ale Suediei cu Finlanda

Precizări ale primului-ministru suedez

Stockholm 3. (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite:

In cele două discursuri pe care le-a pronunțat Duminică la Boerje și la Vattholma, președintele consiliului de miniștri suedez, d. Hansson, a adoptat aceeași atitudine ca majoritatea presei suedeze cu privire la hotărîrea Finlandei de a continua lupta până la victoria finală.

D. Hansson a afirmat că ceeace s'a petrecut în ultimele zile în Finlanda are caracterul unei tragedii. S'a tras nădejdea ca Finlanda să poată găsi mijlocul de a ieși din acest război și de aceea decepția opiniei publice este cu atât mai mare. Au contribuit la aceasta și temerile cu privire la repercusiunile pe care această situație le va avea asupra colaborării dintre Finlanda și Suedia.

Trebue să păstrăm totuși o oarecare măsură și o oarecare rezervă, a declarat d. Hansson. Suedia are interes să existe o Finlandă liberă, cu atât mai mult cu cât poporul finlandez este unul din acele popoare vechi cu care Suedia e legată prin legături istorice, culturale și economice.

Relațiile oficiale ale Suediei cu Finlanda nu vor fi deloc afectate de ceeace s'a petrecut în ultima vreme. Totuși unele înrâuriri se vor exercita asupra diferitelor categorii de relații îngreuind oarecum atmosfera.

Președintele consiliului de miniștri suedez a desmințit în cele din urmă știrile după care social-democrații suedezi ar avea intenția de a rupe relațiile cu social-democrații finlandezi.

APĂRAREA PATRIMONIULUI ECONOMIC

Intensificarea din nou a bombardamentelor aeriene împotriva teritoriului țării, după intervale de relativă liniște, repune în discuție problema întăririi apărării noastre, în scopul ca sacrificiile de sânge și sacrificiile materiale să fie cât mai reduse cu putință.

In această ordine de preocupări, problema apărării patrimoniului economic al țării, pe care se sprijină de fapt toate posibilitățile noastre de producție și de auto-indestulare, se cuvine să se bucure de atenția meritată.

Cum de o apărare absolută nu poate fi vorba față de intensitatea bombardamentelor și forța de distrugere a armelor de atac, dar mai ales față de lipsa de orice criteriu în alegerea țintelor și în dirijarea atacurilor, sforțările de până acum ale diriguitorilor s'au canalizat în două directii distincte: una oarecum PREVENTIVĂ, constându din punerea la adăpost, în măsura posibilului, a întreprinderilor, depozitelor și mărfurilor; alta, de ordin REPARATOR, constând din măsuri de ajutorare imediată menite să repună în stare de funcționare întreprinderile, ale căror avarii ar permite o refacere mai lesnicioasă.

In cadrul măsurilor preventive se orânduește și accea a evacuării și dispersării instalațiunilor industriale, a mărfurilor și materiilor prime, urmată de evacuarea și dispersarea personalului funcționăresc și muncitoresc al întreprinderilor.

Măsura are un caracter general. Voluntar, ea poate fi însușită de orice întreprindere, industrială, comercială sau de alt soiu, chiar de simpli particulari în ce privește punerea la adăpost a persoanei lor și a avutului domestic. Ea capătă însă un caracter oarecum imperativ când e vorba de întreprinderile cari interesează direct sau indirect apărarea națională. In sensul acesta și pe temeiul decretelor și ordinelor date între timp, Marele Stat Major a reînoit de curând, la stăruința specială a Conducătorului Statului, obligația întreprinderilor de a lua urgente măsuri pentru desfacerea industriilor sau secțiunilor de industrii înscrise în planul de mobilizare pe anul curent și cari se pot deplasa din centrele amenințate de atacurile aeriene.

Prin aceeași adresă se amintește întreprinderilor și obligația de a construi adăposturi betonate pentru personalul rămas pe loc, cum și ziduri de protecție pentru siguranța instalațiunilor principale nestrămutate.

In a doua categorie de măsuri — măsurile reparatoare — intră toate cele prevăzute în decretul-lege recent pentru ajutorarea sinistraților, care, ținând seamă de interesul vital al menținerii potențialului economic al țării, a înțeles să împărtășească beneficiile legii și întreprinderilor sinistrate. Intr'adevăr, prin statutul sinistraților instituit prin menționatul decret-lege, pe lângă acutiri și reduceri de impozite, pe lângă suspendarea acelor de urmărire și acordarea termenelor de grație pentru plata angajamentelor față de terți, pe lângă înlesnirea de a-și continua activitatea profesională, legiuitorul a prevăzut în favoarea întreprinzătorilor sinistrați și acordarea de credite în vederea refacerii instalațiunilor și reconstituirii stocului de mărfuri, în vederea reluării activității lor, atunci când este vorba de întreprinderi cari n'au fost distruse total sau a căror activitate interesează în mod special Statul.

Același decret-lege prevede ca acordarea creditelor să se facă printr'o Federație de instituțiuni organizată ad-hoc și din care vor face parte așezămintele de credit, întreprinderile de asigurări și cele de construcțiuni din țară.

Revenea în primul rând Statului, firește, sarcina de a se îngriji de victimele sinistrelor provocate de război. Era pentru el o obligație de onoare grefată pe un principiu de echitate și de solidaritate morală. Dar n'au lipsit, în această privință, nici preocupările și bunăvoințele inițiativei particulare, care, înțelegând greutățile de azi ale Statului, n'au ezitat să formuleze soluții și să dea sugestii, în sensul unei largi și active participări a întregel comunități naționale la marea operă a asistenței imediate a sinistraților, cum și la soluționarea problemei apărării patrimoniului economic al țării în cât mai bune condițiuni.

H. I.

PESIMISM SOCIAL

de VINTILA PANTAZOPOL

II

Arătam într'un articol trecut, de ce pretutindeni, în toate țările, s'a creat, în jurul asigurărilor sociale, acel *pesimism social*, acea atmosferă defavorabilă, greșită și nedreaptă.

Prin definiție, instituția asigurărilor fiind o instituție de percepere, nu este simpatică și, prin faptul că nu se înțelege înaltul ei spirit social, este totdeauna criticată, din acest punct de vedere, nu numai la noi, pretutindeni.

Specific pentru țara noastră, nemulțumirile provin numai din două pricini: o asistență medicală în dispensarii și infirmerii insuficientă și o birocrație excesivă.

Problema medicală a asigurărilor sociale am discutat-o și analizat-o pe toate fețele.

Există, ca deficiențe flagrante, de neînlăturat în clipa de față.

Asigurații se plâng de nivelul consultațiilor, de timpul pierdut în așteptarea acestor consultații, de felul medicamentelor.

Asigurările se plâng de inpacița asiguraților, de spiritul de șicană al muncitorilor și de greșita părere pe care aceștia o au despre medicamente.

Și unii și alții au dreptate.

Bolnavii, ca toți bolnavii, sunt nervoși, nerăbdători, și faptul că pierd orele de lucru îi fac și mai exigenți.

Greșit însă au o părere rea despre medicamentele asigurărilor.

Calitatea lor se verifică cu toată atenția și dacă lipsesc unele specialități, ele sunt înlocuite cu altele.

Este o psihologie aparte a bolnavului, a bolnavului muncitor, care-l face bănuitor și neîncrezător.

Am văzut la dispensarii bolnavi cari vin cu rețeta de acasă, cum am văzut alții aruncând medicamentele, pur și simplu.

Vin cu idei preconcepute și uluitor a fost pentru mine cazul unuia care, aruncând aspirina ce primise, a fost întrebat:

— De ce-o arunci?

— N'are etichetă, domnule, asta nu e aspirină!

Și câte și câte alte cazuri, ilustrând mentalitatea aceasta.

Unde au dreptate asigurații o au atunci când se plâng de întârzieri și calitatea consultațiilor.

Nici nu poate fi altfel când un medic are 3—4 servicii și dă 50—60 de consultații în două ore. Vă închipuiți ce fel de consultații sunt acelea.

La asigurări, se cunoaște situația și se fac toate sforțările posibile, dar rezultatele sunt foarte încete...

Nu există decât o singură soluție: *crearea medicului asigurărilor sociale*, un medic bine ales, bine plătit și fără alte servicii.

Un medic care să vie la oră, să rămână mai mult la dispensar și să fie legat sufletește de instituție. Să nu considere sinecură postul dela asigurări, ci, din contra, să fie permanent în mijlocul muncitorilor. Sunt și astăzi medici în asigurări pătrunși de spiritul social al instituției, adevărați apostoli căutați de muncitori, dar... nu sunt prea mulți.

Când asigurările sociale vor ajunge să aibă, cum spuneam, medicul lor, numai al lor, altă față vor lua consultațiile.

De ce nu-i posibilă imediata înfăptuire?

Pentrucă nu sunt medici și cei cari sunt, cu greu pot fi deplasați din anumite centre.

Dacă la București și în alte câteva centre s'ar putea înfăptui reforma aceasta, cum o vom putea realiza, în centrele îndepărtate, unde nu există decât un medic și acela împovărat de alte servicii?

Se mai vorbea de extinderea

(Continuare in pag. 2-a)

GREUTĂȚILE RECOLTĂRII

de prof. ERNEST GRINȚESCU

Cerealele sunt aproape de secerat. Vremea favorabilă a permis desvoltarea grâului în condiții normale, cu mici variațiuni dela regiune la regiune și cu un atac ușor de rugină galbenă, care nu este periculoasă. Rezultă, prin urmare, că vom avea o recoltă bună, în special de grâu de toamnă, care adăugată la stocurile existente, destul de însemnate, ne asigură cu prisosință hrana populației.

Se ivesc, însă, greutăți la recoltare: pe de o parte lipsa de brațe, datorită războiului, pe de altă parte lipsa sfoarei de legat snopii.

Brațele de muncă, într'o epocă de intensă activitate cum e seceratul, au fost totdeauna preocuparea de căpetenie a agricultorilor. Se făceau angajamente din iarnă, se adăposteau sălașe de țigani pentru secerat și treerat, se deplasau oameni dela deal și munte pentru regiunile de șes, etc. Era o întreagă organizare bine chibzuită, care-și avea urmări din cele mai favorabile.

Astăzi toate acestea nu s'au putut face, lipsind bărbații, cum am spus din cauza războiului, dar și din îndărătnicia femeilor de a executa o muncă, altă dată obicinuită, sub cuvânt că au cu ce trăi din pensiile, ori ajutoarele primite, iar bărbații câți sunt nu se angajează sau, dacă consimt, cu prețuri de 12.000 lei la hectar, numai pentru secerat. In asemenea condițiuni judecc ori cine dacă agricultura mai e remuneratoare și dacă mai poate servi drept îmbold la noui însămânțări. Nu e de mirare că mulți proprietari sunt hotărâți să se îndrepte spre creșterea oilor, ca mai rentabilă, deși este semnul unei agriculturi înapoiate.

In lipsa brațelor de muncă ca și a secerătorilor simple, recomandate așa de mult de noi, ca făcând o economie simțitoare față de secerătorile-legători și chiar al seceratului cu mâna, agricultorii, având în mare parte astfel de mașini, mai simt lipsa sfoarei de legat, care nu le sosește la timp, astfel că sunt amenințați să stea cu mașinele neîntrebuințate, văzând cu ochii cum se irosește pe câmp o muncă de aproape un an de zile.

Dacă la aceasta se adaugă condițiile neprielnice în care se va face recoltarea în partea Moldovei neocupate, ne putem da seama că perspectiva belșugului pe care până acum îl aveam, se risipește și îngrijorarea ne cuprinde de ceiace poate surveni.

(Continuare in pag. 2-a)

LIMBA NOASTRĂ

REGULI DE ACORD

de AL. ROSETTI
Profesor universitar

In articolul nostru precedent, ne-am ocupat, între altele, de regulile de acord atunci când fraza cuprinde un subiect legat de alt nume în așa fel, încât, la o analiză sumară, se poate crede că fraza are două subiecte și acordul trebue să se facă la plural. Un cititor ne atrage atenția că, în exemplele pe care le-am dat, acordul la plural nu ar fi totuși o greșală și că el nu trebue deci prohibit.

Repetăm exemplele, spre deplina lămurire a cititorilor noștri: *Direcțiunea Oficiului, împreună cu direcția generală, vor dispune ca* (am propus: *va dispune*, la singular, subiectul fiind *direcțiunea Oficiului); săracul, ca și câinele său, erau urîți de tot satul* (am propus *ea urît*, subiectul fiind *săracul*); *frumusețea, întocmai ca și urîțenia, sunt calități sau defecte morale și fizice* (am propus: *este o calitate sau un defect moral sau fizic*, subiectul frazei fiind *frumusețea* sau *urîțenia*, luate izolat).

Regula de acord care impune singularul, în cazurile de mai sus, indiferent de conjuncția care unește cele două subiecte, provine din limbile clasice. In limba franceză, scriitorii clasici, imitând limba latină, preferau acordul la singular: *binele și răul este în mâinile sale: nu există nici un rang, nici naștere, nici avere, care nu va dispărea înaintea unei ființe ca a ta.*

Completând, deci, lămuririle noastre de până acum, vom spune că acordul se va face la singular, atunci când acțiunea fiecărui subiect poate fi izolată, sau când un subiect exclude pe celălalt de ex.: *ministrul și șeful său de cabinet va prezida festivitatea; valoarea și renumele lui Cezar l-a precedat în campaniile sale; o singură vorbă, o singură privire ne-a trădat; bogați, săraci, mari și mici, nimeni nu se poate sustrage morții.*

Dimpotrivă, acordul se face la plural atunci când considerăm ansamblul subiectelor sau dacă acțiunile lor se combină: *Paul și Virginia erau ignoranți; nici meritul, nici inteligența nu vor face fericirea lui X; timpul sau moartea sunt remediul acestei stări de lucruri.*

In rezumat, regula acordului la singular este impusă de uzajul clasic; ea poate fi deci aplicată în cazurile indicate, ca o regulă ce-și are temeiuri solide. Sunt cazuri, însă, când acordul la plural este îngăduit, și depinde de simțul scriitorului ca, abătându-se dela regula generală, să facă un acord ce pare natural. Astfel, se poate spune: *o armonie și o rezonanță nemaiauzită; un caiet și o carte nouă*, dar și: *un luptător și un atlet înalți; un bărbat și o femeie angajați să mănânce.* In aceste cazuri, acordul a fost făcut în virtutea regulilor examinate de noi mai sus.

Trecem acum la cazul când numele e urmat de mai multe adjective care denumesc noțiuni distincte. Acordul se face la singular: *limba română și franceză; cartea albă și roșie*, sau: *limba română și cea franceză; cartea albă și cea roșie.* Construcția la plural este totuși întrebuințată și ea: *limbile română și franceză*, și ea provine din limba franceză.

In privința acordului persoanelor, la verbe, e de observat că persoana întâi are prioritate asupra persoanei a doua. Acordul se face deci la persoana întâia: *voi și cu mine vom pleca.* Persoana a doua are prioritate asupra persoanei a treia: *voi și cu Gheorghe veți pleca.*

Erorile de acord pe care le-am examinat în articolele noastre precedente și astăzi sunt mai grele de evitat, pentru că ele presupun o analiză a frazei; de ală parte, am văzut că în privința acordului cu două subiecte, există posibilitatea ca scriitorul să aleagă un acord sau altul. In această privință, și întrucât uneori e vorba de nuanțe și de subtilități, trebue să ne referim la simțul nostru linguistic care, în cazurile controversate, se sprijină pe tradiția scrisă. Căci marii scriitori, creatori de limbă și, în același timp, reprezentanți ai tradiției linguistice, sunt călăuze sigure în astfel de împrejurări.

TEATRUL DE RĂZBOI DIN FRANȚA

UN CUIB DE CORSARI: DIEPPE

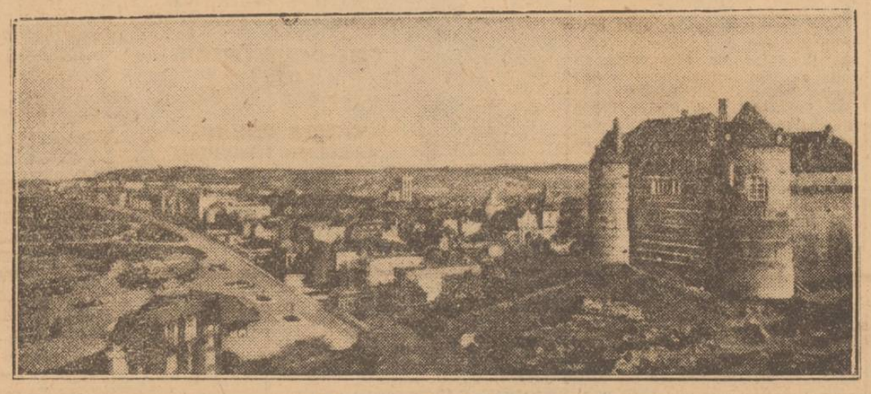

Dieppe (vedere generală)

Să ne înțelegem întâi asupra sensului termenului „corsar", pe care mulți îl confundă cu acela de „pirat". Acesta din urmă, spaima mărilor, era, ca și tâlharul de codru, pornit pe jaf, în timp de pace ca și în timp de război, fără să facă vreo deosebire între compatrioții lui și cei de neam străin. Nu încape aproape nicio îndoială că, în primele timpuri, mai ales îndată după descoperirea Americei, și corsarul nu era alta decât un pirat care jefuia „galioanele" spaniole, încărcate cu aur și alte avuții, aduse din continentul descoperit de curând. Incetul cu încetul însă, corsarul deveni un fel de soldat de marină, neregulat, care ducea lupta împotriva dușmanilor țării sale și era oarecum tolerat, dacă nu chiar sprijinit de suveranul său. Indată ce se declara un război între două puteri maritime, cei mai îndrăzneți dintre acești corsari primeau, în mod fățiș, din partea țării lor, autorizația de a captura corăbiile de comerț dușmane și de a-și însuși toată prada făcută. Se numără cu miile vasele prinse de acești corsari francezi dela englezi, spanioli și portughezi, mai ales în cursul veacurilor al XV-lea, al XVI-lea și al XVII-lea. Târziu de tot, abia în 1856, la congresul din Paris, se desființă această categorie de luptători neregulați. In afară de lupta pe care o duceau împotriva corăbiilor dușmane, corsarii au adus și alte servicii enorme țărilor lor respective, căci lor le datoresc, în mare parte, aceste țări imensele colonii pe cari le posedă pe întreaga suprafață a pământului. Corsarii bretoni din Saint-Malo, cei normanzi din Honfleur, Rouen și mai ales cei din Dieppe, de o îndrăzneală fără pereche, au cutreierat oceanele și au înfipt drapelul francez în ținuturile cele mai depărtate de pe glob.

Incă din sec. al. XIV-lea, Bascii și mai ales pescarii din Dieppe s'au aventurat pe întinsul nemărginit al mărilor. Se prea poate ca, urmărind balenele, să fi descoperit cu ajutorul lor drumul spre Terra-Nova; un lucru însă e sigur, anume că făceau pe acele timpuri negoț cu locuitorii ținuturilor de pe coasta de N.-V. a Africei. Dacă istoria e mută în ce privește coloniile datorite Bascilor — și se poate să nu fi întemeiat niciuna dincolo de Ocean — se știe precis că, în 1365, Dieppezii deschideau două contoare în Guinea: Micul-Dieppe și Micul-Paris. Două veacuri mai târziu, goniți de aci de Spanioli, ei se stabiliră în Senegal. Timp de trei sute de ani, corsarii din

(Continuare in pag. 2-a)

COMANDAMENTUL DE CĂPETENIE AL ARMATEI

COMUNICAT

ASUPRA OPERAȚIUNILOR DIN ZIUA DE 3 IULIE 1944

Pe Nistrul inferior, în Basarabia de mijloc și pe frontul Moldovei activitate de luptă redusă.

In noaptea de 2 spre 3 Iulie și în cursul zilei de 3 Iulie, formațiuni puternice anglo-americane au bombardat Capitala, precum și orașele Timișoara, Arad și Giurgiu.

Au fost provocate pagube și numeroase victime în rândul populației civile.